

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Uzp 479/11
13.01.2012. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Snežane Živković, predsednika veća, Olge Đuričić i Snežane Andrejević, članova veća, sa savetnikom Gordanom Bogdanović, kao zapisničarem, odlučujući po zahtevu ministra odbrane Republike Srbije, za preispitivanje sudske odluke – presude Upravnog suda 1U 2089/11 od 06.07.2011. godine, sa protivnom strankom V.P. iz B, koga zastupa punomoćnik Đ.T, advokat iz B, u predmetu prestanka profesionalne službe u vojsci, u nejavnoj sednici veća održanoj dana 13.01.2012. godine, doneo je

P R E S U D U

Zahtev SE ODBIJA.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom uvažena je tužba tužioca V.P. iz B. i poništena naredba ministra odbrane Republike Srbije broj 1-37 od 24.01.2011. godine, kojom je utvrđeno da je prestala profesionalna vojna služba tužiocu sa danom 31.12.2007. godine, sa razloga što je navršio 30 godina staža osiguranja, a potrebe službe zahtevaju prestanak profesionalne vojne službe.

U zahtevu za preispitivanje pobijane presude, podnetom na osnovu člana 49. stav 2. tačka 3. Zakona o upravnim sporovima, zbog povrede zakona, podnosilac ističe da je tom presudom povređen član 61. Zakona o upravnim sporovima ("Sl. list SRJ" broj 46/96) i da je ista u koliziji sa presudom Vrhovnog suda Srbije U343/08 od 10.12.2008. godine, kojom je poništena naredba ministra odbrane od 30.11.2007. godine zbog formalno pravnih nedostataka u obrazloženju, kao i presudom Upravnog suda 6 U 10366/10 (2009) od 16.12.2010. godine, kojom je poništena naredba ministra odbrane od 15.05.2009. godine zbog propusta učinjenih u smislu člana 196. stav 3. Zakona o opštem upravnom postupku – osporena naredba nije sadržala original potpisa ministra odbrane koji je naredbu doneo tako da ova upravna stvar nije meritorno rešena od strane suda. Navodi da je izreka pobijane presude protivrečna razlozima, a dati nalozi su neodređeni i nerazumljivi. Smatra da je pravno tumačenje dato u obrazloženju pobijane presude neutemeljeno jer, po stavu podnosioca zahteva, propisi koji se primenjuju prilikom donošenja novog akta mogu biti samo oni koji su bili na snazi kad je upravna stvar rešavana, ukoliko je postupak pokrenut po službenoj dužnosti. Predlaže da sud uvaži zahtev i preinači ili ukine pobijanu presudu.

Protivna stranka nije dostavila odgovor na zahtev iako joj je isti uredno uručen dana 21.11.2011. godine, prema dostavnici u spisima predmeta.

Postupajući po podnetom zahtevu i ispitujući pobijanu presudu u granicama zahteva, u smislu člana 54. Zakona o upravnim sporovima ("Sl. glasnik RS" broj 111/09), Vrhovni kasacioni sud je našao:

Zahtev je neosnovan.

Iz spisa predmeta Upravnog suda U 2089/11 proizlazi da je osporena naredba doneta u ponovnom postupku u izvršenju presude Upravnog suda 6 U. 10366/10 od 16.12.2010. godine, kojom je poništena naredba ministra odbrane broj 1-275 od 15.05.2009. godine o prestanku profesionalne vojne službe V.P. sa 31.12.2007. godine, jer u spisima predmeta, kao ni na osporenoj naredbi koja je dostavljena uz tužbu, ne postoji original potpisa ministra odbrane koji je naredbu doneo, već samo prepis osporene naredbe, čiju je tačnost overilo lice, čiji su lični podaci navedeni, sa pečatom tuženog organa. Osporena naredba je doneta po službenoj dužnosti dana 24.01.2011. godine na osnovu člana 18. stav 1. tačka 6. Zakona o Vojsci Srbije i u obrazloženju naredbe je navedeno da je V.P. prestala vojna služba sa razloga propisanih odredbom člana 107. stav 2. Zakona o Vojsci Jugoslavije, jer je navršio 31 godinu, 9 meseci i 28 dana penzijskog staža zaključno sa 22.11.2007. godine, a potrebe službe zahtevaju prestanak profesionalne vojne službe.

Ocenjujući zakonitost navedene naredbe Upravni sud je našao da je istom povređen zakon na štetu tužioca s obzirom da, usled nastupanja pravnih posledica poništaja, u ponovnom postupku tužiocu može da prestane profesionalna vojna služba samo sa danom koji sledi nakon dana donošenja akta o prestanku službe, znači ubuduće. Osporenim naredbom tužiocu je prestala služba sa danom 31.12.2007. godine primenom materijalnog propisa koji više nije bio na snazi, i to Zakona o Vojsci Jugoslavije, koji je prestao da važi 01.01.2008. godine

donošenjem Zakona o Vojski Srbije. Takođe, prema nalaženju Upravnog suda, obrazloženje osporenog akta ne sadrži razloge koji su bili odlučni za određivanje dana 31.12.2007. godine kao datuma prestanka profesionalne vojne službe tužiocu, pa je učinjena i povreda člana 199. stav 2. Zakona o opštem upravnom postupku. Prema oceni Vrhovnog kasacionog suda, pravilno je Upravni sud našao da je u osporenoj naredbi pogrešno primenjeno materijalno pravo. Ovo stoga što je ta naredba doneta 24.01.2011. godine u vreme kada je u primeni bio Zakon o Vojski Srbije, koji je inače stupio na snagu 01.01.2008. godine i koji u prelaznim i završnim odredbama ne propisuje mogućnost primene Zakona o Vojski Jugoslavije u pogledu prestanka profesionalne vojne službe. Takođe, osnovano se u obrazloženju pobijane presude ukazuje i da navedena naredba ne sadrži odlučne razloge koji bi ukazivali na datum prestanka profesionalne vojne službe tužiocu. Sa ovih razloga, po nalaženju Vrhovnog kasacionog suda, pravilno je odlučeno pobijanom presudom.

Vrhovni kasacioni sud je cenio navode zahteva da je pobijanom presudom povređen član 61. Zakona o upravnim sporovima i da propisi koji se primenjuju prilikom donošenja novog akta mogu biti samo oni koji su bili na snazi u vreme kada je upravna stvar rešavana, pa je našao da su ti navodi neosnovani. Ovo stoga što je navedenim članom 61. Zakona o upravnim sporovima ("Sl. list SRJ" broj 46/96), između ostalog, propisano da se kad sud poništi akt protiv koga je bio pokrenut upravni spor predmet vraća u stanje u kome se nalazio pre nego što je poništen akt donesen. Presudom Upravnog suda 6 U 10366/10 (2009) od 16.12.2010. godine je poništena naredba ministra odbrane broj 1-275 od 15.05.2009. godine, što znači da je postupak vraćen u onu fazu u kojoj je bio pre donošenja poništene naredbe. To, takođe, znači da su poništene i pravne posledice koje je ta naredba proizvela, s obzirom da ista više ne postoji, iz čega proizlazi da V.P. nije prestala profesionalna vojna služba po članu 107. stav 2. Zakona o Vojski Jugoslavije, kojim je propisano da profesionalnom oficiru, odnosno profesionalnom podoficiru služba prestaje kad navršši najmanje 30 godina staža osiguranja, ako to zahtevaju potrebe službe. Akt o prestanku profesionalne vojne službe primenom navedenog člana zakona, prema oceni Vrhovnog kasacionog suda, ne predstavlja deklarativni upravni akt, koji po pravilu deluje ex tunc odnosno ima retroaktivno dejstvo i utvrđuje određenu posledicu koja je nastupila po sili zakona. Ovo sa razloga što su članom 107. stav 4. Zakona o Vojski Jugoslavije propisani slučajevi prestanka službe po sili zakona, pa bi akti doneti primenom tog propisa imali deklarativni karakter, jer prestanak službe mora da nastane ispunjenjem zakonom propisanih uslova, a u koje ne spada i osnov po kome je tužiocu prestala služba. Dana 01.01.2008. godine stupio je na snagu Zakon o Vojski Srbije ("Sl. glasnik RS" br. 116/07, 88/09 i 111/010), koji u članu 197. stav 1. propisuje da danom stupanja na snagu tog zakona prestaje da važi Zakon o Vojski Jugoslavije ("Sl. list SRJ" br. 43/94... 37/02 i "Sl. list SCG" 7/05 i 44/05). Kako je u vreme donošenja naredbe od 24.01.2011. godine bio u primeni Zakon o Vojski Srbije, Vrhovni kasacioni sud nalazi da je trebalo ceniti ispunjenost uslova za prestanak profesionalne vojne službe po potrebi službe po novom propisu. Ovo naročito stoga što u Zakonu o Vojski Srbije u prelaznim i završnim odredbama nije predviđena mogućnost primene odredbi Zakona o Vojski Jugoslavije u ovakvim slučajevima. Članom 197. stav 2. Zakona o Vojski Srbije je propisano da privremeno ostaju na snazi odredbe Zakona o Vojski Jugoslavije, navedene u toj odredbi, ali ne i one koje se odnose na prestanak profesionalne vojne službe. Stoga, ispunjenost uslova za donošenje akta o prestanku profesionalne vojne službe po potrebi službe, nakon poništaja tog akta, donetog primenom Zakona o Vojski Jugoslavije, u upravnom sporu, ceni se prema Zakonu o Vojski Srbije. S obzirom na navedeno, neosnovani su navodi zahteva da propisi koji se primenjuju prilikom donošenja novog akta umesto onog poništenog presudom mogu biti samo propisi koji su bili na snazi kad je upravna stvar rešavana, ukoliko je postupak pokrenut po službenoj dužnosti, jer nijednom zakonskom odredbom nije predviđena razlika u pravnim posledicama poništaja akta u postupku pokrenutom po službenoj dužnosti ili u postupku pokrenutom po zahtevu stranke.

Cenjeni su i navodi zahteva da je pobijana presuda u koliziji sa presudom Vrhovnog suda Srbije U. 343/08 od 10.12.2008. godine, kao i presudom Upravnog suda 6 U 10366/10 (2009) od 16.12.2010. godine, jer je tuženi organ postupio po nalogu suda i otklonio formalno pravne nedostatke na koje mu je ukazano, pa je Vrhovni kasacioni sud našao da su ti navodi neosnovani. Ovo stoga što se iz obrazloženja navedene presude Vrhovnog suda Srbije vidi da je naloženo tuženom organu da u ponovnom postupku potpuno i pravilno utvrdi činjenično stanje i da bez povrede pravila postupka i uz pravilnu primenu materijalnog prava donese novu na zakonu zasnovanu odluku. Osporena naredba je doneta u ponovnom postupku, ali uz pogrešnu primenu materijalnog prava, odnosno zakona koji u vreme odlučivanja nije više bio u primeni i učinjen bitnu povredu postupka, mada su otklonjeni propusti u vezi potpisa iste, jer je naredbu potpisao ministar odbrane, koji je i doneo.

Vrhovni kasacioni sud je cenio i navode zahteva da je izreka pobijane presude protivrečna razlozima i da su dati nalozi neodređeni i nerazumljivi, pa je našao da su ti navodi neosnovani, jer je pobijana presuda pravilna i na zakonu zasnovana, a za odluku u dispozitivu presude su u obrazloženju dati jasni činjenični i pravni razlozi.

Sa iznetih razloga, nalazeći da su navodi zahteva neosnovani i da ne mogu dovesti do drugačije odluke suda po podnetom zahtevu, Vrhovni kasacioni sud je na osnovu člana 55. stav 1. Zakona o upravnim sporovima odlučio kao u dispozitivu ove presude.

PRESUĐENO U VRHOVNOM KASACIONOM SUDU

Zapisničar,

Gordana Bogdanović,s.r.

Predsednik veća - sudija,

Snežana Živković,s.r.